

Cliëntenraad Participatiewet
Postbus 109
7140 AC GROENLO

Correspondentieadres
Postbus 109
7140 AC Groenlo

T: 0544 47 42 00

E: info@fijnder.nl
I: www.fijnder.nl
Banknr: NL13BNGH0285144715

Onderwerp : Adviesaanvraag energietoeslag 2023
Bijlage(n) : Concept beleidsregels Energietoeslag 2023, Was/wordt-lijst
Ons kenmerk:
Datum : 19 april 2023

Geachte leden van de Cliëntenraad Participatiewet,

In opvolging van de eerdere contacten over de energietoeslag, vragen wij u formeel advies uit te brengen over het volgende.

Gemeenten krijgen in 2023 opnieuw de bevoegdheid om, net als in 2022, een eenmalige energietoeslag toe te kennen via de categoriale bijzondere bijstand aan huishoudens met een laag inkomen. De gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk hebben ervoor gekozen om de eenmalige energietoeslag 2023 ter hoogte van € 1300,- als één bedrag uit te keren.

Om de eenmalige energietoeslag uit te keren via de categoriale bijzondere bijstand (artikel 35 Participatiewet), wachten de gemeenten op een wijziging van de Participatiewet. Deze wet treedt naar verwachting in juni 2023 in werking, afhankelijk van de behandeling door de Tweede en Eerste Kamer.

Het Dagelijks Bestuur vindt het belangrijk dat inwoners met een laag inkomen die kampen met hoge energiekosten zo snel mogelijk na vaststelling van de wet worden geholpen. Daarom willen de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk vooruitlopend hierop alvast de besluitvormingsprocedure hebben doorlopen, waarbij uitgegaan wordt van ongewijzigde vaststelling van het wetsvoorstel Energietoeslag 2023.

Ambtshalve toekenning

Er zal worden gestart met het ambtshalve toekennen van de energietoeslag aan huishoudens die in 2022 de energietoeslag ook hebben ontvangen en waarbij de situatie ongewijzigd is. Een ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de inwoner op de peildatum (1 juli 2023) recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die algemene bijstand PW ontvangen, een uitkering IOAW of IOAZ of een uitkering levensonderhoud Bbz.

Ook inwoners die in het tweede kwartaal van 2023 bijzondere bijstand hebben ontvangen krijgen de energietoeslag ambtshalve toegekend. Datzelfde geldt voor inwoners die in het tweede kwartaal van 2023 gebruik hebben gemaakt van de individuele inkomensvoorschot.

Aanvraagprocedure voor overige inwoners met een laag inkomen

Per 1 juli kunnen inwoners uit Berkelland en Oost Gelre met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm een aanvraag doen. Deze gemeenten sluiten hiermee aan bij de landelijke richtlijn. De gemeente Winterswijk kiest ervoor om een inkomensgrens tot 150% van de bijstandsnorm te hanteren. Een tekort wordt door hen uit eigen middelen gefinancierd. Hierbij wordt de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is gedaan als peildatum aangehouden.

De referentieperiode bij vaste inkomsten is een maand voor peildatum en bij wisselende inkomsten twee maanden voor de peildatum.

Geen differentiatie naar de samenstelling van het huishouden

De grootte van het huishouden is niet allesbepalend in de hoogte van de energiekosten. Het Dagelijks Bestuur is daarom voornemens om de energietoeslag 2023 maximaal één keer per huishouden toe te kennen, ongeacht de grootte van het huishouden.

Geen vermogenstoets

Het kabinet adviseert gemeenten om de vermogenspositie van huishoudens buiten beschouwing te laten. Het Dagelijks Bestuur is voornemens om dit advies op te volgen.

Geen categoriale toekenning energietoeslag

Inwoners die dak- of thuisloos zijn ontvangen geen energietoeslag omdat zij geen energiekosten hebben. Inwoners die in een instelling verblijven worden eveneens categoriaal uitgesloten, tenzij er aantoonbare eigen energiekosten zijn. Daarnaast zal de energietoeslag niet categoriaal worden toegekend voor jongeren tot 21 jaar omdat de ouders een wettelijke onderhoudsplicht hebben (artikel 12 PW). Ook studenten jonger dan 27 jaar die studiefinanciering ontvangen zijn uitgesloten van algemene bijstand op grond van artikel 13 van de Participatiewet en dus van de energietoeslag.

Geen categoriale toekenning energietoeslag, maar wel hoge energiekosten?

Het kan zo zijn dat bepaalde inwoners in de knel komen, maar toch geen aanspraak maken op de categoriale toekenning van de energietoeslag. In dat geval wordt de situatie aan de hand van individuele bijzondere bijstand beoordeeld en kan deze, indien de situatie daarom vraagt, alsnog worden toegekend.

Jaarinkomen van 2022 hanteren voor ondernemers

Aan de ondernemer met een uitkering levensonderhoud Bbz kan de energietoeslag na aanvraag worden toegekend in de vorm van een renteloze lening. Na afloop van het boekjaar kan worden getoetst of er daadwerkelijk recht bestond en of de lening omgezet kan worden in een bedrag om niet.

Overige ondernemers kunnen op basis van hun netto jaarinkomen uit 2022 een aanvraag doen. Het ministerie heeft aangegeven dat het hanteren van het netto jaarinkomen bij deze ondernemers de meest logische manier is om te kijken of zij in aanmerking komen voor de energietoeslag.

Bestuurlijke besluitvorming

We gaan er vooralsnog vanuit dat er geen aanzienlijke wijzigingen zullen optreden in het wetgevingstraject die tot aanpassingen zullen leiden. Mocht dit toch het geval zijn, treden wij zo spoedig mogelijk met u in overleg. Om na wetsvaststelling zo spoedig mogelijk te kunnen acteren verzoeken wij u om voor 31 mei een formeel advies uit te brengen. Op deze manier kunnen de besluitvormingsstukken mee in het Ambtelijk Opdrachtgevers Overleg van 5 juni. Het Dagelijks Bestuur is voornemens om op 29 juni een besluit te nemen over de beleidsregels.

Mocht u behoefte hebben aan een nadere toelichting, dan kunnen we dat organiseren. Neem in dat geval dan contact op met uw contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur Fijnder,

E.S.F. Schepers-Janssen
Voorzitter

T.A. Beijer
Secretaris